

2013 M. NACIONALINIO BIUDŽETO PAJAMOS

Į nacionalinį biudžetą per 2013 m. įplaukė 21805 mln. litų pajamų. Buvo prognozuota, kad į nacionalinį biudžetą per 2013 m. įplauks 21389,8 mln. litų. Faktiškai įplaukė 415,2 mln. litų, arba 1,9 proc. daugiau.

Į valstybės biudžetą per 2013 m. įplaukė 18432 mln. litų pajamų. Planuota, kad į valstybės biudžetą per 2013 m. įplauks 18150 mln. litų. Faktiškai įplaukė 282 mln. litų, arba 1,6 proc. daugiau.

Į savivaldybių biudžetus per 2013 m. įplaukė 3373 mln. litų. Buvo prognozuota, kad į savivaldybių biudžetus per 2013 m. įplauks 3239,8 mln. litų. Faktiškai įplaukė 133,2 mln. litų, arba 4,1 proc. daugiau.

PAGRINDINIAI MOKESČIAI

PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS

Per 2013 m. buvo gauta **8888,8** mln. litų pajamų iš pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM). 2013 m., palyginti su 2012 m., į valstybės biudžetą pervesta 170,9 mln. litų, arba 2 proc., daugiau pajamų iš PVM. 2013 m. planas įvykdytas 95,7 proc., į biudžetą gauta 402,5 mln. litų pajamų iš PVM mažiau, nei buvo planuota.

1 lentelė. Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) ir muitinės administruojamos pajamos iš PVM, mln. litų

PVM pajamos	2012 m. faktas	2013 m. planas	2013 m. faktas	Fakto pokytis ((+,-) ir %)		Plano įvykdymas ((+,-) ir %)	
Vidaus vartojimo ir importo PVM, administruojamas VMI*	6567,5	8682,8	8318,8	1751,3	26,7%	-364,0	95,8%
Importo PVM, administruojamas Muitinės**	2150,4	608,6	570,1	-1580,3	-73,5%	-38,5	93,7%
Iš viso	8717,9	9291,4	8888,8	170,9	2,0%	-402,5	95,7%

*– VMI visas teigiamas PVM pajamų pokytis susijęs su nuo 2013 m. kovo 1d. pasikeitusia importo PVM įskaitymo tvarka

**– Muitinės administruojamų PVM pajamų pokyčiui įtakos turėjo nuo 2013 m. kovo 1d. pasikeitusi importo PVM įskaitymo tvarka.

Pagrindiniai PVM pokyčius lemiantys veiksniai:

1. Išaugęs vartojimas. 2013 metų I ketvirčio galutinio vartojimo išlaidos (toliau – GVI) augimas sudarė 3,8 proc., II ketv. – 6,1 proc., III ketv. – 6,1 proc. ir IV ketv. – 4,3 proc. Per 2013 m. GVI augimas sudarė 5,1 proc.
2. Prognozuojant 2013 m. PVM pajamas, vadovautasi 2012 m. rugsėjo mėn. makro ekonominiu scenarijumi, kuriame buvo numatytas 6,4 proc. GVI augimas. Dėl lėtesnio nei projektuota GVI augimo 2013 m. PVM pajamos yra mažesnės apie 135 mln. litų.
3. PVM prievolės augimas per 2013 m. atsiliko nuo GVI augimo tempų. 2013 m., palyginti su 2012 m., GVI padidėjo 5,1 proc., to paties laikotarpio, prilyginto GVI laikotarpiui, deklaruota PVM prievolė padidėjo 3,1 proc.
4. PVM pajamų dalis nuo BVP už 2013 m. sudarė 7,4 % ir buvo 0,3 procentinio punkto mažesnė, nei atitinkamą laikotarpį pernai.
5. 2013 m. vasario – 2014 m. sausio mėn. (laikotarpis prilygintas GVI ir PVM prievolės laikotarpiui) pajamos iš PVM augo 3,5 proc. Nors 2013 m. stebimas 2 proc. metinis PVM

pajamų augimas, tačiau įvertinus PVM permokos ir PVM nepriemokos pokyčius, pajamos iš PVM per 2013 m. buvo 305,3 mln. litų arba 3,6 proc. didesnės nei 2012 m.

6. PVM permoka išaugo saikingai: 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 29,1 mln. litų, arba 3,1 proc., didesnė nei 2012 m. gruodžio 31 d. (2012 m. gruodžio 31 d. buvo 258,1 mln. litų, arba 37,9 proc., didesnė nei 2011 m. gruodžio 31 d.)
7. Dėl 2013 m. galiojusių PVM lengvatų valstybės biudžetas negavo apie 480 mln. litų pajamų.

Įvertinus PVM permokos ir PVM nepriemokos pokyčius, realios pajamos iš PVM per 2013 m. buvo 305,3 mln. Lt arba 3,6 proc. didesnės nei pernai tuo pačiu metu.

2 lentelė. PVM pajamų pokytis, mln. litų ir proc.

	2012 m.	2013 m.	Pokytis ((+,-) ir %)	
Pajamos iš PVM iš viso	8717,9	8888,8	170,9	2,0%
PVM nepriemokos pokytis	-79,3	-174,0	-94,7	-119%
PVM permokos pokytis	258,1	29,1	-229,0	-88,7%
Pajamos iš PVM be PVM nepriemokos ir PVM permokos pokyčio	8380,5	8685,7	305,3	3,6%

Realios PVM pajamos apskaičiuotos iš faktinių PVM pajamų atėmus skolos mokesčių mokėtojams ir mokesčių mokėtojų įsiskolinimo pokyčius.

Šaltinis: Fiskalinės politikos departamentas

Makroekonominė aplinka, turėjusi įtakos PVM pajamoms 2013 m.

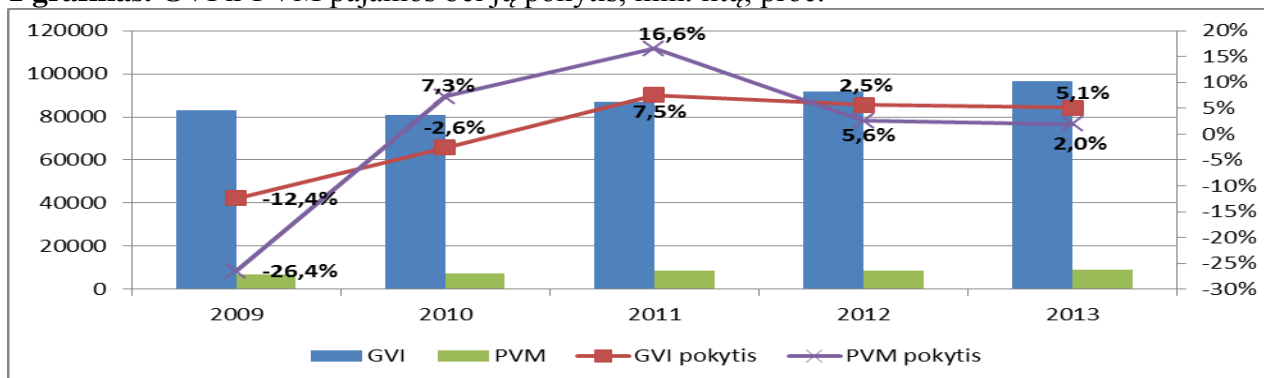
PVM pajamų dalis nuo BVP už 2013 m. sudarė 7,4 % ir buvo 0,3 procentinio punkto mažesnė, nei atitinkamą laikotarpį pernai.

Makroekonominė analizė rodo, kad galutinio vartojimo išlaidos už 2013 m., palyginti su 2012 m., augo 5,1 proc., namų ūkių vartojimo išlaidos augo 5,9 proc., mažmeninės prekybos (su variklinių transporto priemonių prekyba) apimtys - 6,1 proc., per 2013 metus PVM deklaracijose deklaruoti apmokestinamieji PVM sandoriai (be PVM) vidaus rinkoje augo 5,9 proc. tuo metu VMI ir muitinės administruojama PVM prievolė už laikotarpį, prilygintą nagrinėjamam BVP laikotarpiui, augo 3,1 proc.

Prognozuojant 2013 m. pajamas iš PVM, buvo vadovautasi 2012 m. rugsėjo mėn. makroekonominio scenarijumi, kuriame 2013 m. galutinio vartojimo išlaidų projektuojamas augimas buvo 6,4 proc. 2013 metų GVI augimas sudarė 5,1 proc., atitinkamai pajamos iš PVM (laikotarpis prilygintas GVI laikotarpiui) didėjo 3,5 proc.

Dėl pasikeitusių makroekonominių projekcijų, 2013 m. PVM pajamos yra mažesnės apie 135 mln. litų.

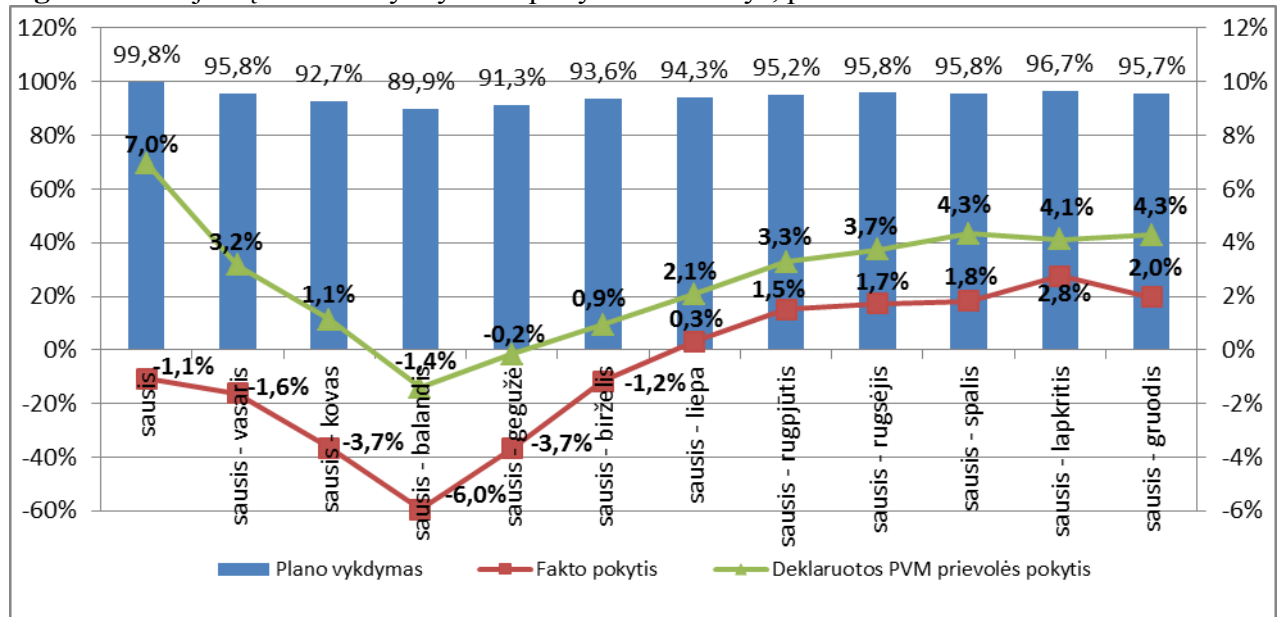
1 grafikas. GVI ir PVM pajamos bei jų pokytis, mln. litų; proc.

Šaltinis: Statistikos departamento, VMI ir muitinės duomenys

2013 m. deklaruotos PVM prievolės, kaip ir pajamų iš PVM svyravimus sąlygojo nuo 2013 m. kovo 1 d. pasikeitusi importo PVM administravimo tvarka, pagal kurią nuo minėtos datos dalies importo PVM sumokėjimo/įskaitymo kontrolė perduota VMI: nebedeklaruojant muitinei ir nebemokant į muitinės administruojamo PVM sąskaitą apskaičiuotas importo PVM įtraukiamas į PVM deklaraciją ir veikia PVM deklaracijose deklaruotą PVM prievolę, t.y. didina PVM deklaracijose deklaruotą mokėtiną PVM arba mažina grąžintiną PVM. Tai didžiausios įtakos turėjo 2013 m. kovo mėn. (už kurį PVM buvo sumokėtas 2013 m. balandžio mėn.) deklaruotai PVM prievolei, kuomet į PVM deklaracijas nebeįtraukiamas atskaitomas muitinei sumokėtas importo PVM, arba anksčiau muitinei deklaruotas mokėtinas PVM, nuo kovo mėn. deklaruojamas PVM deklaracijose.

2 grafikas. Pajamų iš PVM vykdymo ir pokyčio duomenys, proc.

Šaltinis: VMI ir muitinės duomenys, Finansų ministerijos skaičiavimai.

Analizuojant PVM srautus, matyti, kad 2013 m. gautos pajamos iš PVM yra 8,9 mln. litų mažesnės, nei deklaruota PVM prievolė, tuo tarpu 2012 m. buvo gauta 185,4 mln. litų PVM daugiau, nei deklaruota PVM prievolė.

3 lentelė. PVM srautai, mln. Lt; proc.

	2012 m. (arba laikotarpis, prilygintas PVM įmokoms)	2013 m. (arba laikotarpis, prilygintas PVM įmokoms)	Pokytis 2013 m./2012 m.; (+;-) (%)	
Deklaruotas mokėtinas PVM	14485,7	14411,3	-74,4	-0,5%
Įplaukė PVM*	11728,3	12044,4	316,2	2,7%
Deklaruotas grąžintinas PVM	5953,2	5513,5	-439,8	-7,4%
Grąžinta PVM	3010,4	3155,6	145,2	4,8%
Deklaruota PVM prievolė	8532,5	8897,8	365,3	4,3%
Pajamos iš PVM į valstybės biudžetą	8717,9	8888,8	170,9	2,0%
Skirtumas tarp įsipareigojimų ir gautų pajamų iš PVM	185,4	-8,9		

* - PVM įplaukos neįvertinus PVM grąžinimų

Šaltinis: Tarpžinybinės mokestinių duomenų saugyklos, VMI ir Muitinės duomenys

Deklaruoto PVM duomenų analizė

2013 m. (laikotarpis prilygintas PVM sumokėjimo laikotarpiui), palyginti su 2012 m., PVM prievolė (skirtumas tarp mokėtino PVM ir grąžintino PVM) buvo didesnė 365,3 mln. litų, arba 4,3 proc.: mokėtino PVM deklaruota 74,4 mln. litų, arba 0,5 proc. mažiau, grąžintino PVM deklaruota 440 mln. litų, arba 7,4 proc. mažiau nei pernai.

Nors 2013 m. pabaigoje PVM prievolės augimą lėmė mažesnis deklaruotas grąžintinas PVM, bet 2013 m. pradžioje atlikti didesni nei 2012 m. atitinkamą laikotarpį PVM grąžinimai sąlygojo santykinai nedidelį pajamų iš PVM didėjimą.

Kadangi nuo 2013 m. kovo 1 d. pasikeitė importo PVM administravimo tvarkos, nėra galimybės palyginti deklaruotos PVM prievolės pokyčių pagal atskiras ekonomines veiklas dėl taikytų skirtingų klasifikacijų deklaruojant muitinės administruojamą PVM. Todėl lentelėje žemiau pateiktus skaičius reikia vertinti rezervuotai.

4 lentelė. 2013 metais deklaruotos PVM prievolės rodikliai pagal ekonomines veiklas, jų pokytis, mln. litų; proc..

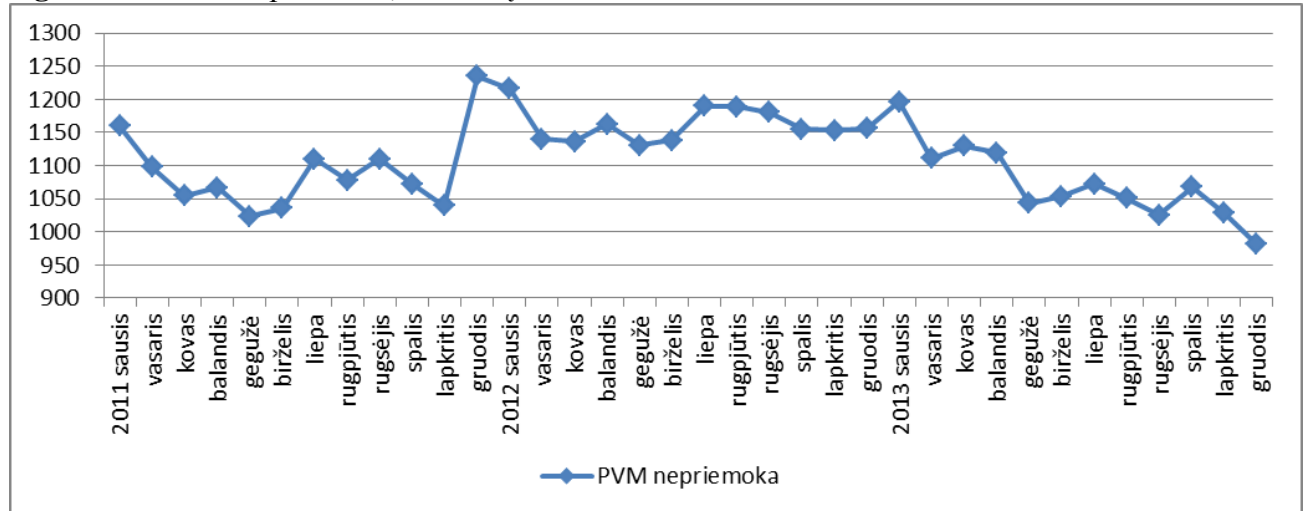
Veiklos pavadinimas	2012 m. deklaruota PVM prievolė	2013 m. deklaruota PVM prievolė	Pokytis	
			+/-	%
A Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	-4,5	140,6	145,1	3218,5
B Kasyba ir karjerų eksploatavimas	16,2	28,3	12,0	74,0
C Apdirbamoji gamyba	99,2	633,9	534,7	539,2
D Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	750,8	753,1	2,3	0,3
E Vandens tiekimas nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	-71,3	-4,2	67,0	94,0
F Statyba	604,7	735,1	130,4	21,6
G Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	3552,4	4572,9	1020,5	28,7
H Transportas ir saugojimas	-233,4	-327,9	-94,5	40,5
I Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	117,6	147,6	30,0	25,5
J Informacija ir ryšiai	426,2	468,4	42,2	9,9
K Finansinė ir draudimo veikla	148,4	166,8	18,4	12,4
L Nekilnojamojo turto operacijos	275,2	282,5	7,4	2,7
M Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	384,9	398,7	13,8	3,6
N Administracinė ir aptarnavimo veikla	182,2	217,0	34,9	19,1
O Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	17,5	21,9	4,5	25,6
P Švietimas	13,9	18,7	4,8	34,5
Q Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	8,0	9,5	1,5	18,6
R Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	21,6	24,7	3,1	14,3
S Kita aptarnavimo veikla	36,7	32,2	-4,4	-12,1
T Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	0,0	0,0	0,0	0,0
X Nenustatyta ekonominė veikla	0,0	6,0	6,0	
VMI administruojamo PVM deklaruota PVM prievolė, iš viso	6346,1	8325,8	1979,7	31,2
Muitinės administruojamo PVM deklaruota PVM prievolė, iš viso	2186,4	572,0	-1614,4	-73,8
Iš viso	8532,5	8897,8	365,3	4,3

Šaltinis: VMI ir muitinės duomenys.

PVM nepriemoka ir PVM permoka

Mokesčių mokėtojų įsiskolinimas valstybės biudžetui – **PVM nepriemoka** – 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 981,7 mln. litų, t. y. buvo 174 mln. litų, arba 15,1 proc., mažesnė nei 2012 gruodžio 31 d.

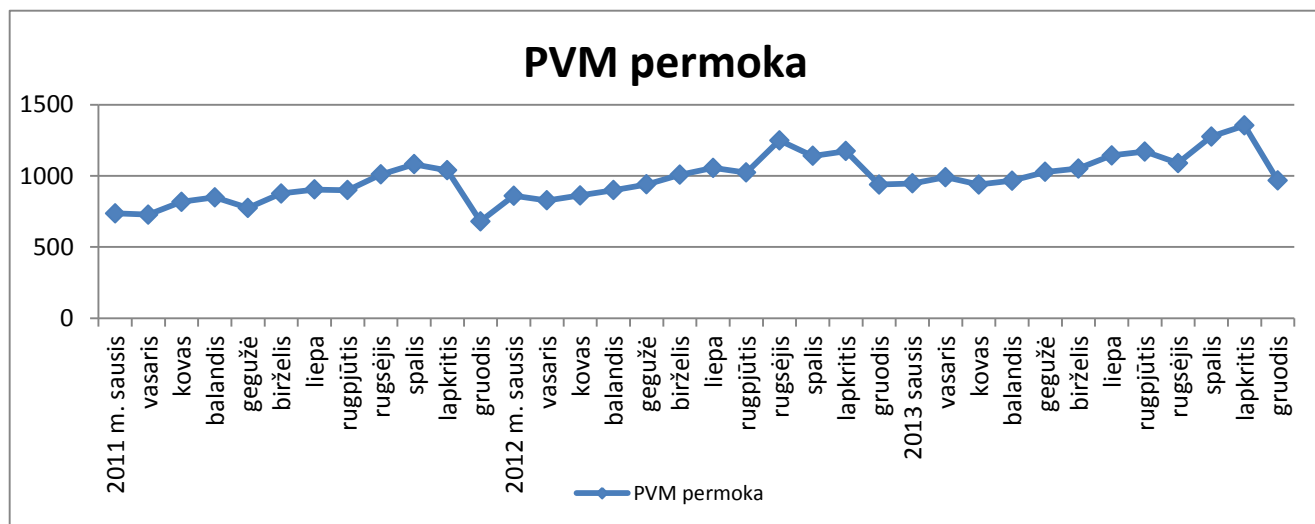
3 grafikas. PVM nepriemoka, mln. litų.

Šaltinis: VMI ir muitinės duomenys.

PVM permoka 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė **967,9 mln. litų** ir buvo 29,4 mln. litų, arba 3,1 proc., didesnė nei permoka buvusi 2012 m. gruodžio 31 d.

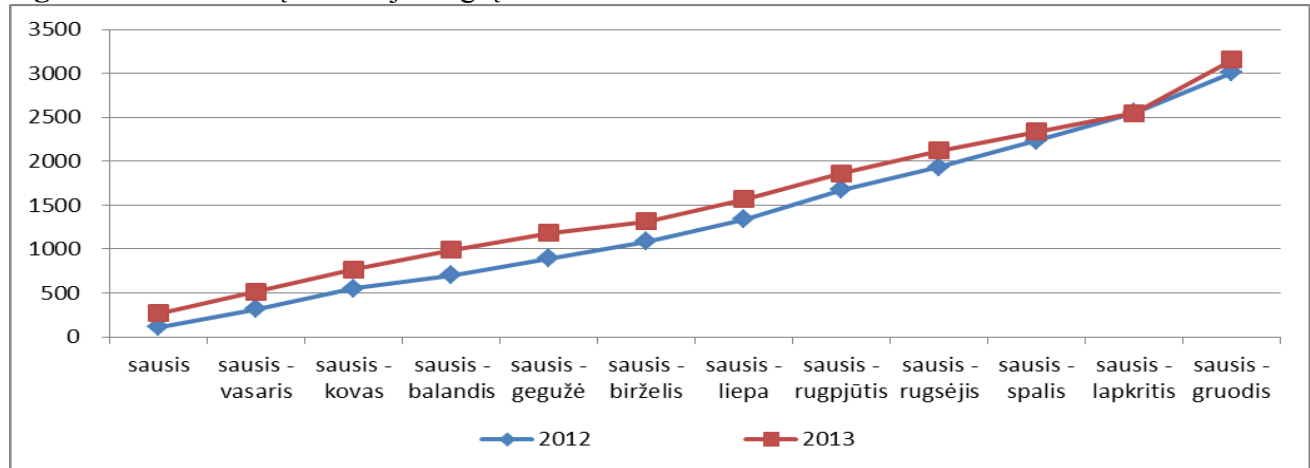
4 grafikas. PVM permoka, mln. litų.

Šaltinis: VMI duomenys.

Per 2013 m. buvo gražinta 3155 mln. litų PVM, tai sudarė 145 mln. litų daugiau, nei per 2012 m.

5 grafikas. Mokesčių mokėtojams gražinta PVM.

Šaltinis: VMI ir muitinės duomenys

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

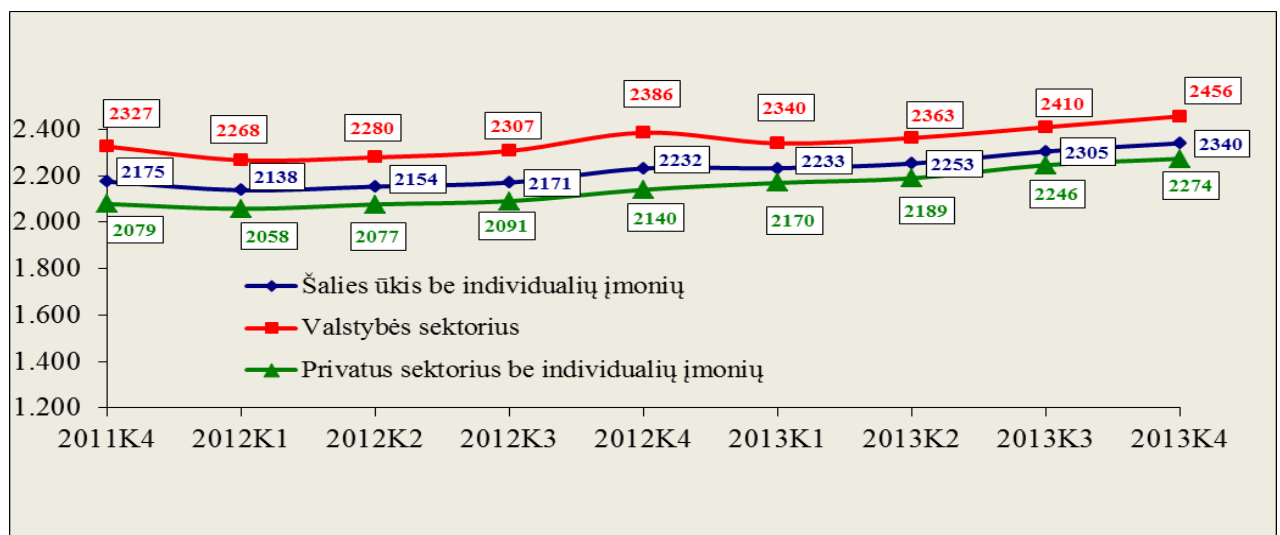
Gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) į nacionalinį biudžetą per 2013 m. gauta **4 315,2** mln. litų. Palyginti su planu, gauta 32,8 mln. litų, arba 0,8 proc., daugiau. Palyginti su 2012 m., gauta 310,8 mln. litų, arba 7,8 proc., daugiau.

Į valstybės biudžetą per 2013 m. gauta **1 851,8 mln. litų** gyventojų pajamų mokesčio. Palyginti su planu, gauta 25,1 mln. litų, arba 1,4 proc., daugiau. Palyginti su 2012 m., gauta 309,7 mln. litų, arba 20,1 proc., daugiau. Tokį pajamų augimą sąlygojo tai, kad pagal Lietuvos Respublikos 2013 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 str. 1 d. 1 p. nuostatą gyventojų pajamų mokesčio dalis, tenkanti nuo nacionalinių pajamų valstybės biudžetui, lyginant su 2012 m., padidėjo 3,98 procentinio punkto ir sudarė 42,66 proc., tiek pat sumažėjo visų savivaldybių biudžetams tenkanti dalis (sudarė 57,34 proc.).

Pagrindiniai GPM pokyčius lemiantys veiksniai:

1. Darbo užmokesčio kitimas. Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. IV ketv. šalies vidutinis bruto darbo užmokestis (be individualių įmonių) sudarė 2340,2 litus ir, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 108,2 lito arba 4,8 proc. Nuo 2013 m. sausio 1 d. minimali mėnesinė alga padidinta nuo 850 litų iki 1000 litų.

6 grafikas. Vidutinio bruto darbo užmokesčio dinamika (litai)

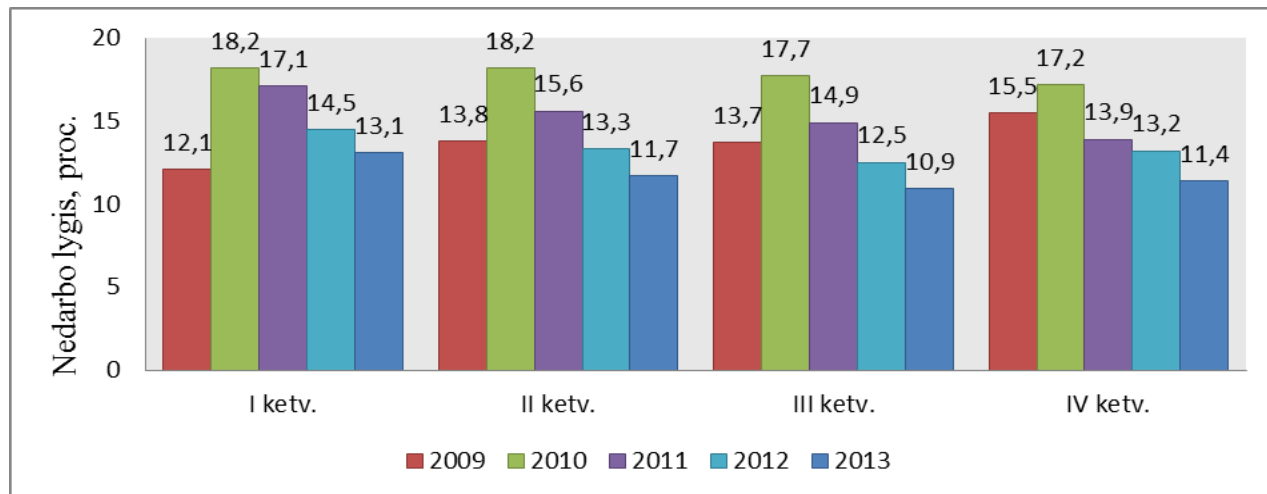
Šaltinis: Statistikos departamentas.

2. Dirbančiųjų skaičiaus pokyčiai. Remiantis iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos gaunamais operatyviais įdarbinimo ir atleidimo duomenimis, 2014 m. sausio 1 d. šalyje buvo 1159 tūkst. darbuotojų statusą turinčių asmenų, palyginus su 2013 m. sausio 1 d., darbuotojų skaičius išaugo 19,1 tūkst. arba 1,7 proc.

Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. IV ketv. nedarbo lygis Lietuvoje siekė 11,4 proc. ir, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 1,8 proc. punkto.

2014 m. sausio 1 d. šalies teritorinėse darbo biržose buvo registruota 203,5 tūkst. bedarbių arba 11,1 proc. visų šalies darbingo amžiaus gyventojų. Registruotas nedarbas palyginti su 2013 m. sausio 1 d. sumažėjo 0,3 proc. punkto.

7 grafikas. Nedarbo lygio dinamika Lietuvoje

Šaltinis: Statistikos departamentas.

3. Išaugęs grąžinamo GPM kiekis. 2013 m. pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 str. ir dėl per mažo pritaikyto neapmokestinamojo pajamų dydžio pagal pateiktas metines GPM deklaracijas buvo grąžinta 241,5 mln. litų, arba 1,4 mln. litų daugiau, negu 2012 m.

Užimtųjų skaičius ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal ekonomines veiklas

2013 m. šalyje daugiausia užimtųjų buvo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto srityse (18 proc. visų dirbančiųjų), apdirbamosios gamybos srityje (15,2 proc.) ir švietimo srityje (10,4 proc.). 2013 m. mažiausia užimtų gyventojų dalis – kasybos ir karjerų eksploatavimo srityje (0,2 proc.).

6 lentelė. Užimtųjų skaičius ir vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos pagal EVRK 2.0¹

Ekonominė veikla	Vidutinis darbuotojų skaičius		Palyginimas, proc.	Vidutinis mėnesinės draudžiamosios pajamos, litais		Palyginimas, proc.
	2012 m.	2013 m.		2012 m.	2013 m.	
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	32299	33481	3,7	1415	1591	12,4
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	2709	2631	-2,9	2337	2428	3,9
C. Apdirbamoji gamyba	197947	201193	1,6	1763	1914	8,6
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	13705	15856	15,7	2727	2868	5,1
E. Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	15704	14843	-5,5	2053	1864	-9,2

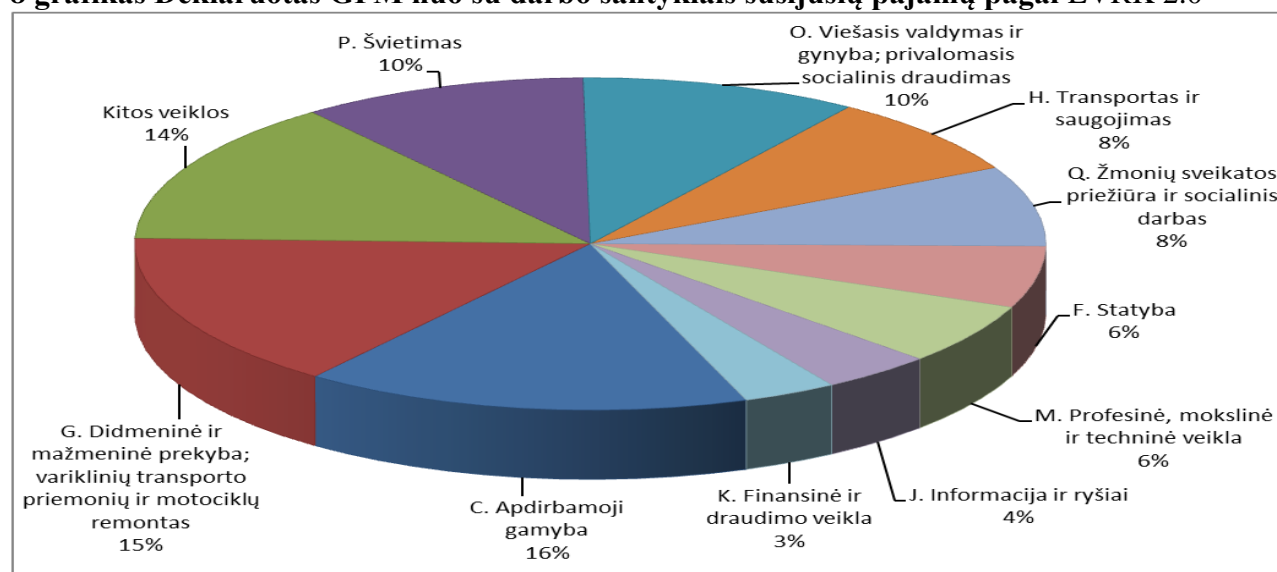
¹ Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius

Ekonominė veikla	Vidutinis darbuotojų skaičius		Palygini mas, proc.	Vidutinis mėnesinės draudžiamosios pajamos, litais		Palygini mas, proc.
	2012 m.	2013 m.		2012 m.	2013 m.	
F. Statyba	96062	93893	-2,3	1445	1606	11,1
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	232334	238878	2,8	1472	1595	8,3
H. Transportas ir saugojimas	106751	110334	3,4	1604	1760	9,7
I. Apygyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	40326	40476	0,4	791	963	21,8
J. Informacijas ir ryšiai	28143	28427	1,0	2892	3026	4,7
K. Finansinė ir draudimo veikla	19851	19659	-1,0	3429	3533	3,0
L. Nekilnojamojo turto operacijos	19168	18321	-4,4	1229	1408	14,6
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	67374	66018	-2,0	1867	2050	9,8
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	48307	45237	-6,4	1323	1404	6,2
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	64107	57823	-9,8	2200	2398	9,0
P. Švietimas	143733	137148	-4,6	1755	1830	4,3
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	104892	101013	-3,7	1818	1870	2,8
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	26163	24902	-4,8	1254	1398	11,5
S. Kita aptarnavimo veikla	27474	25926	-5,6	834	900	8,0
Kita ekonominė veikla	19816	47766	141,0	594	989	66,6
Iš viso:	1306865	1323825	1,3	1659	1773	6,8

Šaltinis: VMI.

2013 m. didžiausios vidutinės mėnesio draudžiamosios pajamos buvo finansine ir draudimo veikla besiverčiančiose įmonėse (3 533 litai), palyginti su 2012 m. labiausiai vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos didėjo apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklos srityje (21,8 proc.), nekilnojamo turto operacijų (14,6 proc.) bei žemės ūkio, miškininkystės bei žuvininkystės veiklos srityje (12,4 proc.). Vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos kitos aptarnavimo veiklos bei apgyvendinimo bei maitinimo paslaugų veiklos srityse 2013 m. buvo mažiausios – atitinkamai 900 litai ir 963 litai. 2013 m. vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos sumažėjo tik vandens tiekimo nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo sekcijoje (189 litais arba 9,2 proc.), o dirbančiųjų skaičius šioje veikloje sumažėjo 5,5 proc.

8 grafikas Deklaruotas GPM nuo su darbo santykiais susijusių pajamų pagal EVRK 2.0

GPM struktūra pagal mokesčio rūšis

GPM nuo pajamų, susijusių su darbo santykiais (A ir B klasių), į nacionalinį biudžetą 2013 m. gauta 3 723,5 mln. litų ir šios pajamų rūšies dalis iš viso surinkto GPM, eliminavus grąžintas sumas, sudaro 81,7 proc. Palyginti su 2012 m., su darbo santykiais susijusio GPM gauta 288,7 mln. litų, arba 8,4 proc., daugiau.

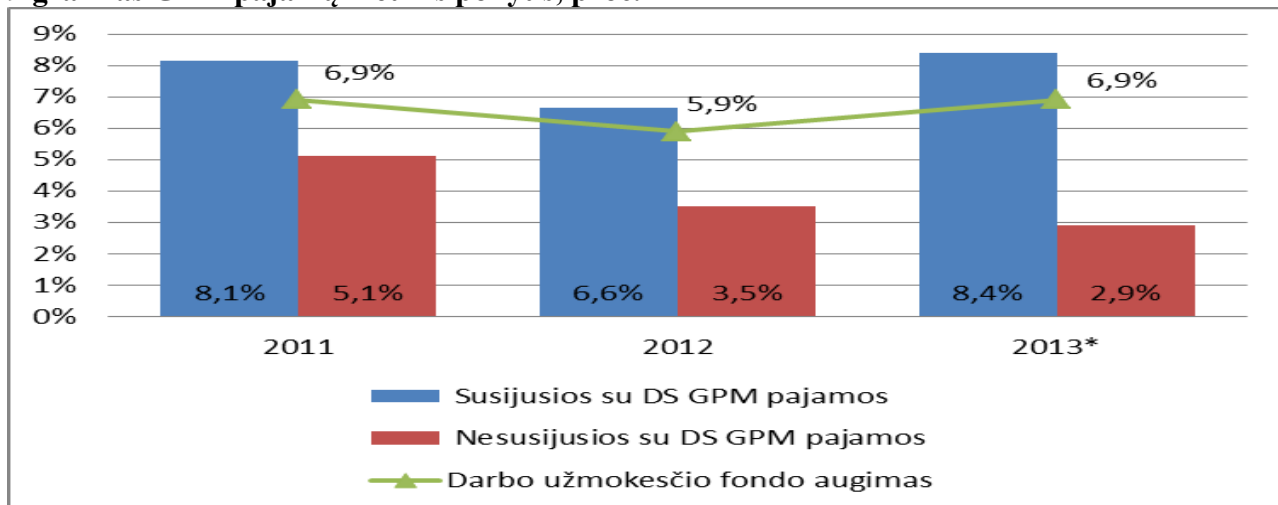
2013 m. į nacionalinį biudžetą gauta 580,4 mln. litų GPM nuo su darbo santykiais nesusijusių pajamų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms, ir nenuolatinių Lietuvos gyventojų pajamų, priskiriamų B klasės pajamoms. Tai sudaro 12,7 proc. viso sumokėto GPM (eliminavus grąžintas sumas). Palyginti su 2012 m., GPM nuo šios rūšies pajamų surinkta 37,1 mln. litų, arba 6 proc., mažiau.

Vertinant surinktas GPM pajamas (atėmus grąžintas sumas), dar apie 5,1 proc. (233,1 mln. litų) sudaro nuo gyventojų B klasės pajamų ir nuo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje priskaičiuotų pajamų sumokėtas GPM. Palyginti su 2012 m., šių pajamų gauta 59,5 mln. litų, arba 34,3 proc., daugiau.

2013 m. GPM iš verslo liudijimų į nacionalinį biudžetą buvo gauta 19,8 mln. litų, tai sudarė 0,4 proc. nuo viso GPM (atėmus grąžintas sumas). Palyginti su 2012 m., šios rūšies pajamos padidėjo 1,1 mln. litų (5,6 proc.). 2013 m. verslo liudijimų kainos buvo daug didesnės nei 2012 m. Pagal savivaldybių tarybų sprendimus ir pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą 2013 m. suteikta GPM lengvatų už 7,9 mln. litų, tai yra 0,9 mln. litų mažiau nei 2012 m.

2013 m. GPM nuo su darbo santykiais susijusių pajamų augo sparčiau nei nuo su darbo santykiais nesusijusių pajamų, atitinkamai 8,4 proc. ir 2,9 proc.

9 grafikas GPM pajamų metinis pokytis, proc.

2013* - prognozuojamas darbo užmokesčio fondo augimas

2013 m. gruodžio 31 d. iš viso buvo 179 tūkst. fizinių asmenų, užsiregistravusių vykdančiais individualią veiklą (įskaitant fizinius asmenis, samdančius kitus). Palyginti su 2012 m. atitinkamu laikotarpiu, jų skaičius padidėjo 8,1 tūkst., arba 4,7 proc.

6 lentelė. Mokesčių mokėtojų, vykdančių individualią veiklą, ir ūkininkų bei jų partnerių skaičius

Mokesčių mokėtojai	2012-12-31	2013-12-31	Palyginimas	
			+ / -	proc.
Notarai	262	260	-2	-0,8
Advokatai	1685	1739	54	3,2
Advokatų padėjėjai	1010	1083	73	7,2
Antstoliai	115	117	2	1,7
Ūkininkai	109270	111275	2005	1,8

Mokesčių mokėtojai	2012-12-31	2013-12-31	Palyginimas	
			+ / -	proc.
Ūkininkų partneriai	9603	9398	-205	-2,1
Nenuolatiniai gyventojai	185	197	12	6,5
Fiziniai asmenys, samdantys kitus	130	126	-4	-3,1
Gyventojai, vykdančys individualią veiklą	48673	54838	6165	12,7
Iš viso:	170933	179033	8100	4,7

Šaltinis: VMI.

Kaip matyti iš 6 lentelės, 2013 m. pabaigoje pastebimas gyventojų, vykdančių registruotą individualią veiklą, skaičiaus augimas. Labiausiai išaugo ūkininkų (2 tūkst.) ir gyventojų, įsiregistravusių kaip vykdančių individualią veiklą pagal pažymą (6,2 tūkst.), grupės. Pastarųjų skaičiaus augimui turėjo įtakos 2013 m. išaugusios verslo liudijimų kainos bei sutrumpėjęs veiklos rūšių, kuriomis galima verstis pagal verslo liudijimą, sąrašas.

AKCIZAI

Per 2013 m. į valstybės biudžetą surinkta **3 437,3 mln. litų** akcizų. Palyginti su 2012 m., 2013 m. į valstybės biudžetą pervesta 96,1 mln. litų, arba 2,9 proc., daugiau pajamų iš akcizų. 2013 m. pajamų iš akcizų planas įvykdytas 97,6 proc. ir į biudžetą gauta 85,4 mln. litų pajamų mažiau, nei planuota.

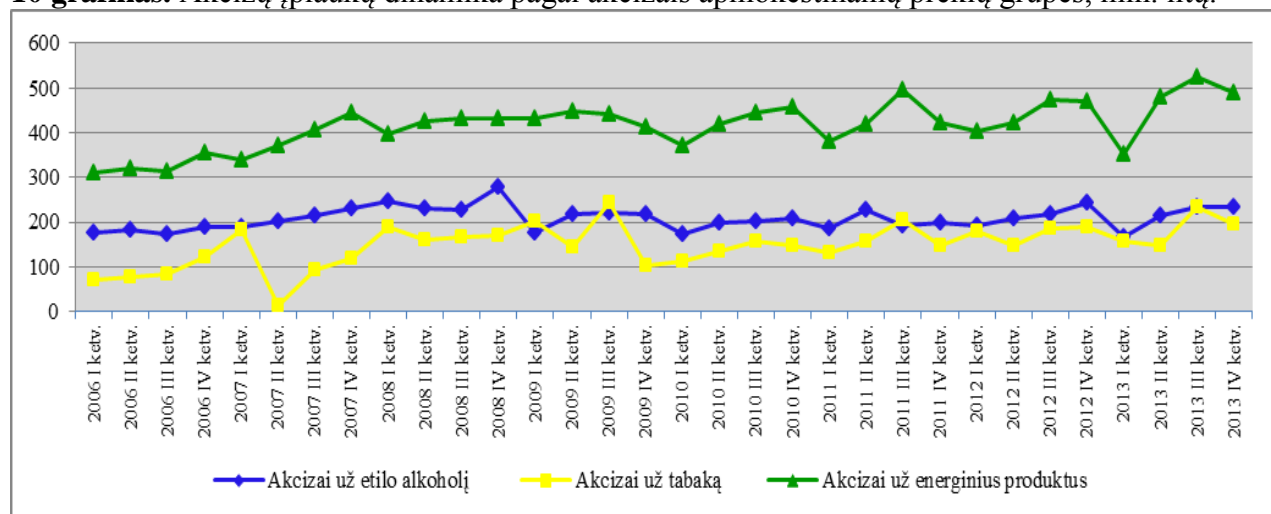
7 lentelė. VMI ir muitinės administruojamos akcizų pajamos, mln. litų

	2012 m. faktas	2013 m. planas	2013 m. faktas	Fakto pokytis		Plano įvykdymas	
				(+,-)	(%)	(+,-)	(%)
VMI	3253,4	3427,5	3352,3	99,0	3,0	-75,2	97,8
Muitinė	87,8	95,1	85,0	-2,8	-3,2	-10,1	89,3
Iš viso	3341,2	3522,7	3437,3	96,1	2,9	-85,4	97,6

Šaltinis: Finansų ministerija.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2011 m. gruodžio 31 d. buvo poilsio diena, todėl akcizai už antrą gruodžio dešimtadienį buvo sumokėti 2012 m. sausio 2 d. Mokėjimo termino nukėlimas į 2012 m. turėjo įtakos didesnėms 2012 m. akcizų pajamoms. Palyginamosiomis sąlygomis 2013 m. buvo gauta 172 mln. Lt arba 5,3 proc. daugiau pajamų iš akcizų nei 2012 m.

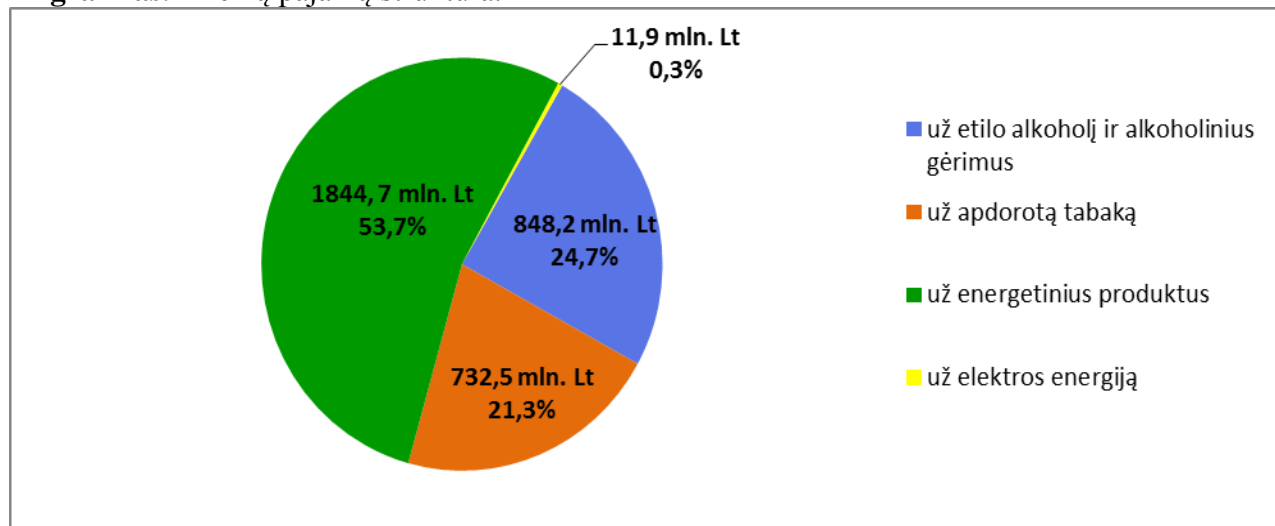
10 grafikas. Akcizų įplaukų dinamika pagal akcizais apmokestinamų prekių grupes, mln. litų.

Šaltinis: Finansų ministerija.

2013 m., kaip ir ankstesniais metais, didžiausią į valstybės biudžetą surinktų akcizų dalį (53,7 proc.) sudarė akcizai už energinius produktus, atitinkamai akcizų už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus sudarė 24,7 proc. visų akcizų pajamų, už apdorotą tabaką – 21,3 proc. Palyginti su 2012 m. tuo pačiu laikotarpiu, akcizų už energinius produktus ir apdorotą tabaką dalis iš visų akcizų pajamų padidėjo atitinkamai 0,7 ir 0,4 proc. punktais, akcizų už alkoholinius gėrimus dalis sumažėjo 1,1 proc. punktu.

11 grafikas. Akcizų pajamų struktūra.

Saltinis. Finansų ministerija.

Nuo 2013 m. sausio 1 d. akcizų tarifas apdorotam tabakui yra 163 Lt už kilogramą, dyzelinui 1140 Lt už 1000 litrų.

Nuo 2013 m. kovo 1 d. akcizų tarifo už cigaretes specifinis elementas yra 148 litų už 1000 cigarečių, o visoms cigaretėms taikomas minimalus akcizų tarifas negali būti mažesnis kaip 244 litai už 1000 cigarečių. Cigarams ir cigarilėms taikomas 88 litų už kilogramą akcizų tarifas.

Kitoms akcizais apmokestinamų prekių grupėms akcizų apskaičiavimo tvarka ir taikomi akcizų tarifai 2013 m. nesikeitė.

Dėl padidintų tarifų valstybės biudžetas 2013 m. gavo apie 130 mln. litų pajamų.

Pajamų iš akcizų surinkimas pagal akcizinių prekių grupes

2013 m. iš akcizų už **energinis produktus** gauta **1 844,7 mln. litų** pajamų, t. y. 75,1 mln. litų (4,2 proc.) daugiau nei 2012 metais. Akcizų už energinius produktus surinkimui teigiamos įtakos turėjo nuo 2013 m. sausio 1 d. padidintas dyzelinių degalų tarifas nuo 1043 iki 1140 Lt už 1000 litrų ir augantys dyzelinių degalų pardavimai, kurie didmeninėje prekyboje 2013 m. palyginti su 2012 m. augo 1,6 proc.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2012 m. gruodžio mėn. prieš akcizų tarifų padidinimą buvo kaupiamos dyzelinių degalų atsargos, tai atitinkamai mažino dyzelinių degalų pardavimus 2013 m. pradžioje. Palyginti 2013 m. sausio–lapkričio mėn. dyzelinių degalų pardavimus su tuo pačiu 2012 m. laikotarpiu, įtraukiant prieš tai buvusių metų gruodžio mėn. duomenis, 2013 m. dyzelinių degalų pardavimai augo 6,8 proc.

Tačiau 2013 m. benzino ir suskystintų naftos dujų, skirtų automobiliams (toliau – SND) pardavimai ir toliau mažėjo. Didmeninėje prekyboje parduodamo benzino apimtys 2013 m. sumažėjo 10,0 proc., SND – 3,4 proc., palyginti su 2012 m. pardavimais. Tai atitinkamai mažino ir 2013 m. pajamas iš akcizų už minėtus produktus.

8 lentelė. Akcizais apmokestinamų degalų pardavimai

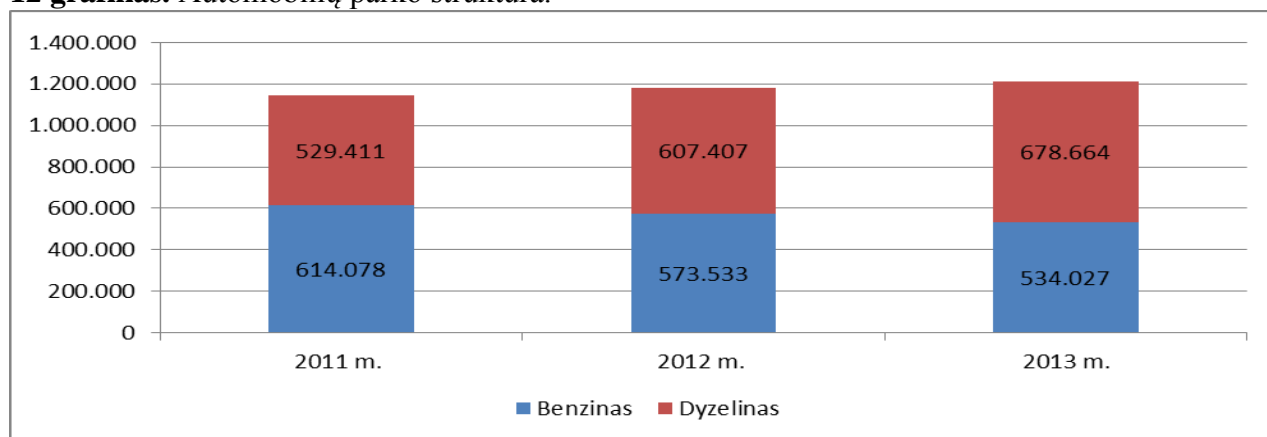
Akcizinių prekių grupė	Mato vienetai	2012 m. sausis-gruodis	2013 m. sausis-gruodis	Pokytis, proc.	
				(+, -)	proc.
Variklių benzinas	kiekis, tūkst. litrų*	307 413	276 746	-30.668	-10,0
	pajamos tūkst. Lt	475 563	421 403	-54.160	-11,4
Dyzelinas	kiekis, tūkst. litrų*	1 079 862	1 096 988	17.126	1,6
	pajamos tūkst. Lt	1 129 976	1 273 876	143.899	12,7
Suskystintos automobilių dujos	kiekis, tonomis*	106 504	102 914	-3.589	-3,4
	pajamos tūkst. Lt	149 799	139 092	-10.707	-7,1

Šaltinis: Pajamos: Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos I-VP priedų Nr.1 ir Nr. 2 suvestiniai duomenys;

Pardavimai: VMI.

Atkreiptinas dėmesys, kad viena iš galimų benzino pardavimų mažėjimo priežasčių yra struktūriniai automobilių parko pokyčiai, t.y. benzinu varomų automobilių skaičiaus mažėjimas ir dyzelinu varomų automobilių skaičiaus didėjimas.

12 grafikas. Automobilių parko struktūra.

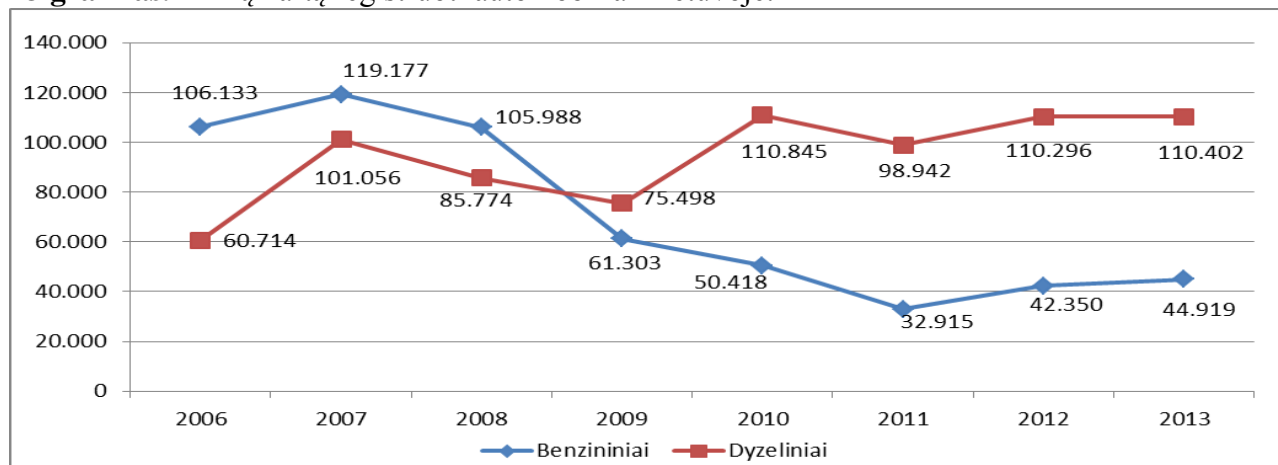

Šaltinis: VĮ „Regitra“.

Pastaba. Grafike pateikti benzininiai ir dyzeliniai automobiliai, šiuo metu turintys galiojančią techninę apžiūrą.

Analizuojant pirmą kartą registruotų automobilių skaičių matyti, kad nuo 2008 m. sparčiai mažėjęs pirmą kartą registruotų benzininių automobilių skaičius 2012 m. pradėjo augti ir toliau auga 2013 m. Tačiau net ir augant pirmą kartą registruojamų benzininių automobilių skaičiui, dyzelinių automobilių vis dar registruojama 2,5 karto daugiau nei benzininių.

13 grafikas. Pirmą kartą registruoti automobiliai Lietuvoje.

Šaltinis. Lietuvos statistikos departamentas.

2013 m. už **etilo alkoholi ir alkoholinius gėrimus** buvo gauta **848,2** mln. litų akcizų, t. y. 13,1 mln. litų (1,5 proc.) pajamų mažiau nei 2012 metais. Mažesnėms akcizų pajamoms už etilo alkoholi ir alkoholinius gėrimus įtakos turėjo ne tik mokėjimo termino nukėlimas (2011 m. gruodžio 31 d. buvo poilsio diena, todėl akcizai už antrą gruodžio dešimtadienį buvo sumokėti 2012 m. sausio 2 d.), bet ir mažėję alaus pardavimai, kurie 2013 m. buvo 9,6 proc. mažesni nei 2012 m. Tokiam alaus pardavimų mažėjimui įtakos turėjo 2013 m. sausio 1 d. įsigaliojęs draudimas mažmeninės prekybos įmonėse parduoti alų, sidrą, alaus mišinius su nealkoholiniais gėrimais, alkoholinius kokteilius, išpilstytus į didesnę nei 1 litras tarą, taip pat įtvirtinta nuostata, kad minėtų gėrimų etilo alkoholio koncentracija negali viršyti 7,5% tūrio.

9 lentelė. Etilo alkoholio ir kitų alkoholinių gėrimų pardavimai

Akcizinių prekių grupė	Mato vienetai	2012 m. sausis-gruodis	2013 m. sausis-gruodis	Pokytis, proc.	
				(+, -)	proc.
Vynai ir kiti fermentuoti gėrimai	kiekis, hektolitrais	487 108	508 474	21.366	4,4
	pajamos tūkst. Lt	53 210	55 253	2.043	3,8
Tarpiniai produktai	kiekis, hektolitrais	188 278	187 713	-565	-0,3
	pajamos tūkst. Lt	55 245	55 343	99	0,2
Etilo alkoholis	kiekis, gryno alkoholio hektolitrais	124 372	127 868	3.496	2,8
	pajamos tūkst. Lt	593 481	593 572	91	0,02
1% alus	kiekis, hektolitrais	16 701 816	15 731 496	-970.320	-5,8
	pajamos tūkst. Lt	159 331	143 996	-15.334	-9,6

Šaltinis: Pajamos: Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos I-VP priedų Nr.1 ir Nr. 2 suvestiniai duomenys;

Pardavimai: VMI.

2013 m. už **apdorotą tabaką** buvo gauta **732,5** mln. litų akcizų, t. y. 33,9 mln. litų daugiau nei 2012 metais. Padidėjusioms 2013 m. pajamoms iš akcizų už apdorotą tabaką įtakos turėjo didesni akcizų tarifai cigaretėms, cigarams ir cigarilėms bei kitam rūkomajam tabakui.

10 lentelė. Apdoroto tabako pardavimai

Akcizinių prekių grupė	Mato vienetai	2012 m. sausis-gruodis	2013 m. sausis-gruodis	Pokytis, proc.	
				(+, -)	proc.
Cigaretės	kiekis, tūkst. vnt.	2 708 218	2 788 958	80.740	3,0
	pajamos tūkst. Lt	685 054	716 992	31.939	4,7

Šaltinis: Pajamos: Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos formos I-VP priedų Nr.1 ir Nr. 2 suvestiniai duomenys;

Pardavimai: VMI.

PELNO MOKESTIS

2013 m. surinkta 1645,8 mln. litų pelno mokesčio. Šio mokesčio planas įvykdytas 128,8 proc., pajamų gauta 365 mln. litų daugiau, nei planuota. Palyginti su 2012 m., gauta 10,1 proc., arba 151 mln. litų, daugiau.

Pagrindiniai pelno mokesčio pokyčius lemiantys veiksniai:

Augantis įmonių pelningumas. 2013 m. I-III ketv. mokesčių mokėtojai apskaičiavo sumokėti kas ketvirtį po 267,2 mln. litų avansinio pelno mokesčio, tai 51 mln. litų arba 23,6 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv. 2013 m. IV ketv. įmonės apskaičiavo sumokėti 297,4 mln. litų avansinio pelno mokesčio, tai 2,1 mln. litų arba 0,7 proc. mažiau lyginant su 2012 m. IV ketv. Iš viso mokėtinas avansinis pelno mokestis 2013 m. buvo 15,9 proc. didesnis lyginant su 2012 m. Be to, 2013 m. mokesčių mokėtojų pateiktose avansinio pelno mokesčio deklaracijose net 11,8 proc.

daugiau mokesčių mokėtojų nurodė mokėtiną avansinio pelno mokesčio sumą nei 2012 m.

2013 m. sumažėjo mokesčių mokėtojų, avansinį pelno mokestį mokančių pagal numatomą pelno mokesčio sumą, dalis: 2012 m. tokių mokėtojų buvo 23,5 proc., jų deklaruojama mokėti avansinio PM suma sudarė 23,7 proc. nuo visos avansinio PM sumos, 2013 m. tokių mokėtojų dalis sumažėjo — jie sudarė 23,2 proc. nuo visų deklaruojančių mokėti avansinį PM, o jų deklaruojama mokėti avansinio PM suma sudarė tik 17,7 proc. nuo visos avansinio PM sumos.

Pagal metines pelno mokesčio deklaracijas už 2012 metų mokestinį laikotarpį įmonių apmokestinamasis pelnas, lyginant su 2011 m., išaugo 8,5 proc. (nuo 10,5 mlrd. litų iki 11,3 mlrd. litų), o mokėtino PM deklaruota 1431 mln. litų, t.y. 7,5 proc. daugiau nei 2011 m.

Pelnas prieš apmokestinimą dėl vykdomo investicinio projekto (pagal PMĮ 46¹ str.) 2011 m. sumažintas 763,6 mln. litų suma, o 2012 m. suma sumažėjo 4,1 proc. ir siekė 732,3 mln. litų. Dėl šios nuostatos taikymo apmokestinamasis pelnas 2012 m. sumažintas 6,5 proc. (2011 m. — 7,3 proc.) Dėl pelno mokesčio lengvatos vykdomiems investiciniams projektams bei patirtų sąnaudų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai atskaitymų (pagal Pelno mokesčio įstatymo 17¹ str.) 2013 m. pelno mokesčio pajamos sumažėjo apie 129 mln. litų.

Metinių pelno mokesčio deklaracijų duomenys

Analizuojant pelningų ir nuostolingų įmonių deklaruojamų pajamų ir nuostolių dinamiką pagal atskiras ekonomines veiklas, matyti, kad 2011–2012 m., pelno mokesčio deklaracijų duomenimis, pelningų įmonių skaičius išaugo 6,4 proc., o nuostolingų įmonių skaičius padidėjo 6,5 proc.

Nuostolingos įmonės 2011 ir 2012 m. sudarė 43,5 proc. visų įmonių pateikusių pelno mokesčio deklaracijas ir nurodžiusių arba pelną, arba nuostolį². Nuostolingų įmonių skaičiaus padidėjimas labiausiai pastebimas elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sekcijoje — nuostolingų įmonių skaičius išaugo 1003.

Bendras nuostolingose įmonėse dirbančiųjų skaičius nuo visų pelningose ir nuostolingose įmonėse dirbančiųjų sudaro 26 proc., 2011 m. šis rodiklis buvo 2,9 procentinio punkto didesnis. Deklaruota nuostolių suma sumažėjo 792,8 mln. litų arba 13,8 proc.

Pelningų įmonių³ skaičius labiausiai išaugo didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto bei mokslinėje, profesinėje ir techninėje veiklose (5,5 proc. ir 4,6 proc.). Pelningose įmonėse dirbusiųjų skaičius išaugo 6,8 proc.

11 lentelė. Pelningos ir nuostolingos įmonės

Ekonominė veikla	Pelningų įmonių skaičius		Pelningose įmonėse deklaruojamas pelnas (mln. Lt)		Pokytis, proc.	Nuostolingų įmonių skaičius		Nuostolingose įmonėse deklaruotas nuostolis (mln. Lt)		Pokytis, proc.
	2011 m.	2012 m.	2011 m.	2012 m.		2011 m.	2012 m.	2011 m.	2012 m.	
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	1.182	1.320	313.904	467.411	48,9	822	819	174.426	105.379	-39,6
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	99	104	174.844	201.745	15,4	62	51	10.177	7.607	-25,3
C. Apdirbamoji gamyba	4.344	4.567	2.725.397	2.706.959	-0,7	3.097	3.015	770.679	533.397	-30,8
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	180	255	830.948	789.684	-5,0	306	1.309	55.799	53.958	-3,3
E. Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	219	231	107.188	113.557	5,9	189	190	42.312	44.446	5,0
F. Statyba	3.591	3.644	772.270	922.743	19,5	2.936	3.009	761.254	712.273	-6,4
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	13.663	14.414	3.110.277	3.368.693	8,3	10.132	10.229	830.157	651.451	-21,5
H. Transportas ir saugojimas	4.560	4.772	1.372.378	1.392.466	1,5	2.589	2.610	293.798	267.336	-9,0

¹ Įmonės, kurios nurodė pelną (nuostolį) lygų nuliui, į šios analizės dalį neįtrauktos; tokių įmonių 2011 m. buvo 11,7 tūkst., arba 12,7 proc. visų pateikusių metines pelno mokesčio deklaracijas, 2012m. – 12,1 tūkst., arba 12,4 proc. visų pateikusių metines pelno mokesčio deklaracijas.

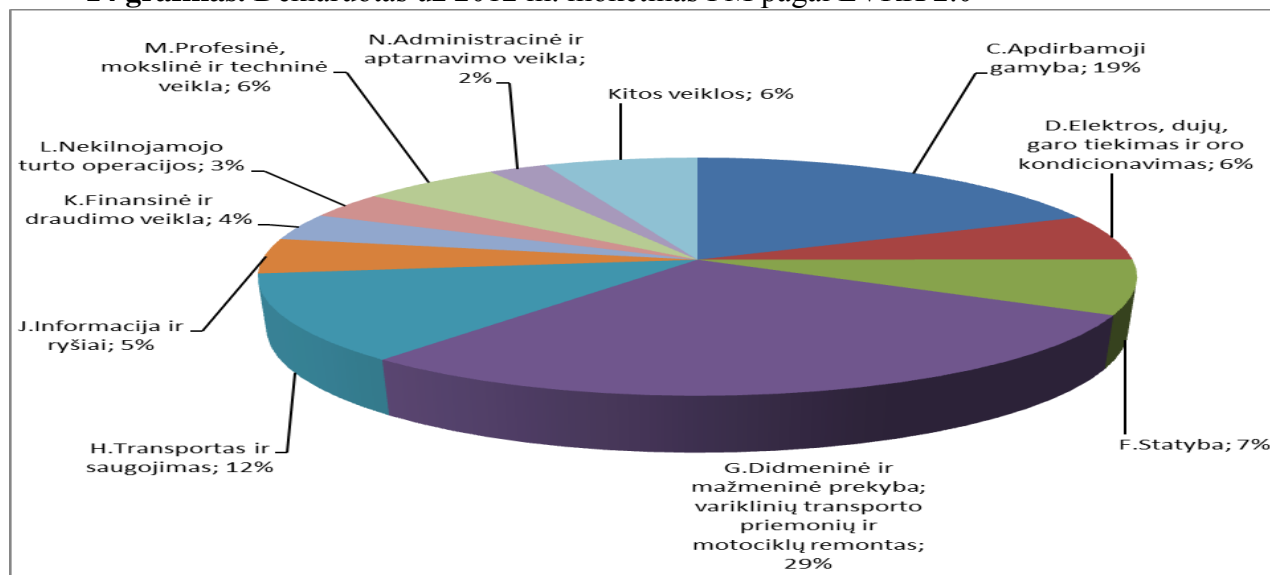
³ Pelninga įmonė laikoma ta, kuri turėjo bent 1 litą veiklos pelno.

Ekonominė veikla	Pelningų įmonių skaičius		Pelningose įmonėse deklaruojamas pelnas (mln. Lt)		Pokytis, proc.	Nuostolingų įmonių skaičius		Nuostolingose įmonėse deklaruotas nuostolis (mln. Lt)		Pokytis, proc.
	2011 m.	2012 m.	2011 m.	2012 m.		2011 m.	2012 m.	2011 m.	2012 m.	
I. Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	1.383	1.404	108.007	101.993	-5,6	1.797	1.812	116.157	138.484	19,2
J. Informacija ir ryšiai	1.482	1.621	616.162	656.047	6,5	1.021	1.036	116.952	113.571	-2,9
K. Finansinė ir draudimo veikla	463	494	1.106.106	986.093	-10,9	404	422	1.166.344	998.712	-14,4
L. Nekilnojamojo turto operacijos	1.811	2.006	430.949	519.859	20,6	2.285	2.200	688.940	644.501	-6,5
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	5.412	5.663	790.567	802.571	1,5	3.075	3.171	271.882	300.054	10,4
N. Administravimo ir aptarnavimo veikla	1.394	1.530	262.095	313.779	19,7	1.028	1.049	65.479	65.117	-0,6
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	5	5	1.936	2.659	37,3	5	6	1.701	752	-55,8
P Švietimas	609	558	55.652	39.875	-28,3	348	425	20.802	17.165	-17,5
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	1.748	1.831	63.515	72.311	13,8	747	705	68.352	73.241	7,2
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	553	610	65.370	74.832	14,5	697	692	67.955	64.875	-4,5
S. Kita aptarnavimo veikla	1.319	1.339	32.560	38.969	19,7	1.113	1.119	35.334	40.084	13,4
T. Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuotų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	2	0	1	0	-100,0	1	3	3	6	100,0
X. Nenustatyta ekonominė veikla	1.455	2.031	30.845	32.252	4,6	2.350	3.401	185.112	118.395	-36,0
Iš viso:	45.474	48.399	12.970.971	13.604.498	4,9	35.005	37.274	5.743.615	4.950.804	-13,8

Saltinis: VMI.

Apmokestinamasis pelnas 2012 m. iš viso padidėjo 889,4 mln. litų, arba 8,5 proc. Labiausiai apmokestinamasis pelnas padidėjo statybos, finansinės ir draudimo bei didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių, motociklų remonto veiklose (atitinkamai 152,1 mln. litų, 208,9 mln. litų ir 319,2 mln. litų). Didžiausias apmokestinamojo pelno kritimas matomas elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo bei apdirbamosios gamybos veiklose (51,2 mln. litų ir 122,1 mln. litų sumažėjimas).

14 grafikas. Deklaruotas už 2012 m. mokėtinas PM pagal EVRK 2.0

Analizuojant deklaruotą mokėtiną pelno mokestį pagal ekonomines veiklas, matome, kad didžiausia dalis tenka didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto sekcijai — 28,8 proc. Lyginant su 2011 m., mokėtinas pelno mokestis šioje sekcijoje padidėjo 35,4 mln. litų arba 9,4 proc. Deklaruotas mokėtinas pelno mokestis 2012 m., lyginant su 2011 m., tarp didžiausių lyginamųjų svorį turinčių sekcijų sumažėjo tik apdirbamosios gamybos veikloje — 9,1 mln. litų (3,3 proc.).

12 lentelė. Apmokestinamasis pelnas ir mokėtinas pelno mokestis, mln. litų

Ekonominė veikla	Apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas PMĮ 11 str. nustatyta tvarka		Pokytis		Mokėtinas pelno mokestis		Pokytis	
	2011 m.	2012 m.	+ / -	proc.	2011 m.	2012 m.	+ / -	proc.
A. Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	271,4	371,2	99,8	36,8	27,5	26,4	-1,1	-3,9
B. Kasyba ir karjerų eksploatavimas	161,6	195,8	34,2	21,1	20,1	26,1	6,0	29,6
C. Apdirbamoji gamyba	2391,4	2269,3	-122,1	-5,1	277,2	268,2	-9,1	-3,3
D. Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	789,5	738,2	-51,2	-6,5	96,5	88,9	-7,6	-7,8
E. Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	91,2	90,8	-0,4	-0,4	11,7	11,5	-0,2	-1,7
F. Statyba	615,5	767,6	152,1	24,7	84,7	106,2	21,5	25,3
G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	2657,3	2976,5	319,2	12,0	376,7	412,1	35,4	9,4
H. Transportas ir saugojimas	1204,1	1253,1	49,0	4,1	167,7	171,5	3,8	2,3
I. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	66,9	71,2	4,3	6,5	7,7	7,7	-0,0	-0,6
J. Informacija ir ryšiai	567,8	614,0	46,2	8,1	56,6	68,3	11,7	20,6
K. Finansinė ir draudimo veikla	188,0	396,9	208,9	111,1	25,3	52,1	26,7	105,5
L. Nekiľnojamojo turto operacijos	400,8	408,2	7,5	1,9	51,2	50,0	-1,2	-2,3
M. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	656,3	709,2	52,9	8,1	81,7	85,5	3,8	4,7
N. Administracinė ir aptarnavimo veikla	200,2	264,6	64,4	32,2	25,2	35,5	10,3	41,1
O. Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	1,9	1,8	-0,2	-8,0	0,3	0,3	-0,0	-8,5
P. Švietimas	49,8	35,6	-14,2	-28,5	5,8	2,6	-3,1	-54,0
Q. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	46,1	57,6	11,6	25,1	4,9	5,8	0,9	19,3
R. Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	46,0	60,5	14,5	31,6	6,0	7,6	1,7	28,3
S. Kita aptarnavimo veikla	24,8	31,3	6,5	26,4	2,3	3,0	0,6	26,9
X. Nenustatyta ekonominė veikla	20,8	27,1	6,4	30,7	1,8	2,0	0,1	8,1
Iš viso	10451,1	11340,5	889,4	8,5	1330,9	1431,3	100,4	7,5

Šaltinis: VMI.

KITOS PAJAMOS

įsipareigojimų gauta 1858,7 mln. litų arba 279,1 mln. litų (17,7 proc.) daugiau nei planuota. Plano vykdymui teigiamos įtakos turėjo pajamos už atsitiktines paslaugas bei pajamos iš baudų ir konfiskacijų, kurių 2013 m. gauta atitinkamai 51,6 mln. litų (15,5%) ir 37,2 mln. litų (33,9%) daugiau nei planuota. Didesnį pajamų surinkimą nulėmė žemės ir žemės gelmių išteklių realizavimo pajamos, kurių 2013 m. gauta 142,7 mln. litų (2,6 karto) daugiau nei buvo numatyta plane, bei 20,7 mln. litų neplanuotos Lietuvos banko likutinio pelno įplaukos.

Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos sudarė 6059,2 mln. litų, t. y. 80,3 proc. 2013 m. planuotų gauti Europos Sąjungos ir kitų užsienio šalių finansinės paramos lėšų.

NACIONALINIO BIUDŽETO PAJAMŲ NETEKIMAI DĖL GALIOJUSIŲ MOKESTINIŲ LENGVATŲ TAIKYMO

MOKESTIS	Netekimai, mln. lt
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS iš viso:	481
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikomo šilumos energijai, tiekiamai gyvenamosioms patalpoms šildyti, į gyvenamąsias patalpas tiekiamam karštam vandeniui arba šaltam vandeniui karštam vandeniui paruošti ir šilumos energijai, sunaudotai šiam vandeniui pašildyti	198
Dėl lengvatinio 5 proc. PVM tarifo taikomo vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms, kai šių prekių įsigijimo išlaidos visiškai ar iš dalies kompensuojamos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatyta tvarka	194

Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikomo keleivių vežimo nustatytais reguliaraus susisiekimo maršrutais paslaugoms, taip pat keleivių bagažo vežimo paslaugoms	68
Dėl lengvatinio 9 proc. PVM tarifo taikomo knygoms ir neperiodiniams informaciniams leidiniams; laikraščiams, žurnalams ir kitiems periodiniams leidiniams, išskyrus erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio arba profesinės etikos nesilaikančius leidinius	20
Dėl lengvatinio 5 proc. PVM tarifo taikomo neįgalųjų techninės pagalbos priemonėms ir jų remontui	1
AKCIZŲ MOKESTIS iš viso:	531
Dėl žemės ūkyje ir žuvininkystėje naudojamo žymėto dyzelino atleidimo nuo akcizų mokesčio	282
Dėl akcizais apmokestinamų prekių atleidimo nuo akcizų kai jos tiekiamos kaip atsargos laivams ir (arba) orlaiviams, vežantiems keleivius ir (arba) krovinius tarptautiniais maršrutais	100
Dėl sumažinto akcizų tarifo vynui ir kitiems fermentuotiems gėrimams, kurių faktinė tūrinė etilo alkoholio koncentracija (kitų fermentuotų gėrimų atveju - gauta tik fermentuojant) procentais yra ne didesnė kaip 8,5 procento	47
Dėl lengvatos naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, kai jie skirti buitiniams reikmėms	44
Dėl elektros energijos atleidimo nuo akcizų jeigu ji tiekama buitiniams vartotojams ir viešiesiems juridiniams asmenims jeigu jie yra labdaros ir paramos gavėjai	24
Dėl mažesnio akcizų tarifo elektros energijai, naudojamai verslo reikmėms	11
Dėl nuo akcizų atleisto apdoroto tabako, jeigu jis sunaikinamas prižiūrint kompetentingai institucijai	8
Dėl mažesnio akcizų tarifo akmens angliai, koksui ir lignitui, naudojamiems verslo reikmėms	3
Dėl akmens anglies kokso ir lignito atleidimo kai jie parduodami gyventojams ir labdaros ir paramos gavėjams	3
Dėl lengvatos biodegalams	3
Dėl sumažinto akcizų tarifo tarpiniams produktams, kurių faktinė tūrinė etilo alkoholio koncentracija procentais yra ne didesnė kaip 15 procentų	3
Dėl gamtinių dujų, naudojamų viešojo reguliaraus susisiekimo transporte, atleidimo nuo akcizų	2
Dėl elektros energijos atleidimo, kai ji pagaminta naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius	2
PELNO MOKESTIS iš viso:	535
Dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnį neapmokestinamųjų pajamų	240
Dėl apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl investicijų	110
Dėl 5 proc. pelno mokesčio tarifo vienetams, kurių vidutinis darbuotojų skaičius neviršija 10, o pajamos 1mln. litų.	65
Dėl atskaitomos suteiktos paramos ir labdaros sumos	58
Dėl vienetų, kurių pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro >50 proc. pajamų apmokestinamajam pelnui taikomo 5 proc. tarifas	23
Dėl tris kartus atskaitomų sąnaudų patirtų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai	19
Dėl Laisvosios ekonominės zonos įmonių apmokestinamojo pelno sumai taikomų lengvatų	8
Dėl Pelno nesiekiančių vienetų, kurių mokesčio laikotarpio pajamos iš ūkinės komercinės veiklos neviršija 1 milijono litų, apmokestinamojo pelno dalies, atitinkančios 25 tūkstančių litų sumą, apmokestinimo taikant 0 procentų mokesčio tarifą, o likusios apmokestinamojo pelno dalies – taikant 15 procentų mokesčio tarifą.	7
Dėl Socialinių įmonių apmokestinamajam pelnui taikomo 0 proc. tarifas	4
Dėl Pelno mokesčio sumažinimo, kai dirba riboto darbingumo asmenys	1
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS iš viso:	1151
Dėl metinio neapmokestinamojo pajamų dydžio, papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio ir neapmokestinamojo pajamų dydžio esant 0-25,30-55 proc. darbingumo lygiui taikymo	680
Dėl GPM gražinimų pagal gyventojų deklaruotas išlaidas pagal 21 GPM straipsnį	137
Dėl 5 proc. tarifo individualios veiklos pajamoms	123
Dėl lengvatų paveldėtam turtui ir dovanoms	89
Dėl neapmokestinamų pajamų iš žemės ūkio veiklos	50
Dėl neapmokestinamų palūkanų už paskolas, vertybinius popierius, indėlius	50
Dėl neapmokestinamų vertybinių popierių pardavimo pajamų	8
Dėl verslo liudijimų lengvatų	8

BIUDŽETO PAJAMŲ APŽVALGA

Dėl neapmokestinamų loterijų laimėjimų iš Europos ekonominės erdvės valstybių	4
Dėl neapmokestinamų pajamų už Europos ekonominėje erdvėje parduotą turtą ir būstą	2
Dėl neapmokestinamų pajamų iš kooperatinės bendrovės pelno	0,04